

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๑/ว๒๙๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง แจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควัน PM_{๒.๕} และปฏิบัติตามแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{๒.๕}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่างๆ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๑/ว๒๗๗๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสาร ข่าวด้านการหมอกควันของประเทศไทย ปี ๒๕๖๒
๒. เอกสาร แนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{๒.๕}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่างๆ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แจ้งสถานศึกษาในสังกัดทราบและกำชับให้ถือปฏิบัติตามแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{๒.๕} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ความแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งข่าวสารสถานการณ์หมอกควัน PM_{๒.๕} ในพื้นที่จังหวัดต่างๆ มีค่าสูงชันหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความห่วงใยในสถานการณ์ดังกล่าว จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{๒.๕}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่างๆ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ทั้งนี้ สามารถติดตามรายงานสถานการณ์และคุณภาพอากาศประเทศไทย ที่เว็บไซต์ <http://air4thai.pcd.go.th/webV๒/> และเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <http://www.pcd.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.

(ชน วังสินตา)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักอำนวยการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนากองทุนการศึกษา
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๘๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๗๑

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

http://www.pcd.go.th

หน้าแรก

เกี่ยวกับ ศพ.

ข้อมูลและบริการ

ประชาสัมพันธ์

ดาวโหลด

ติดต่อเรา

Site Map

ประชาสัมพันธ์

ค้นหาข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ

ค้นหา

หน่วยงานในสังกัด

▶ ปฏิทินกิจกรรม

▶ ข่าว

▶ รับสมัครงาน

▶ ประกวดราคา

▶ สิ่งพิมพ์

ข่าว

หัวข้อข่าวในปี พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2561 พ.ศ. 2560

สถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2562

ลงในเว็บไซต์วันที่ 14 ม.ค. 63

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฉบับที่ 9 วันที่ 14 มกราคม 2562

สถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2562

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ แถลงข่าวสรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ประจำปี 2562 ดังนี้ คุณภาพน้ำ 59 แม่น้ำสายหลัก และ 6 แหล่งน้ำนิ่ง อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 2 เกณฑ์ดี ร้อยละ 32 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 48 และเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 18 แหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือ แม่น้ำตาปิตอนบน คุณภาพน้ำผิวดินในแต่ละภาค ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมลงจากปี 2561 โดยภาคกลางมีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมากกว่าภาคอื่น เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานประเภทแหล่งน้ำผิวดินที่กำหนด มีเพียง 9 แหล่ง (ร้อยละ 15) ที่เป็นไปตามมาตรฐาน ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553-2562) คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี และไม่มีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดย 5 อันดับแรกของแหล่งน้ำ ที่มีคุณภาพน้ำดีที่สุดในปี 2562 ได้แก่ ตาปิตอนบน กก แควน้อย ลี เพชรบริตอนบน และ 5 อันดับแรกของแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ได้แก่ ลำตะคองตอนล่าง เจ้าพระยาตอนล่าง ทำจันทอนล่าง พังราดตอนบน ระยองตอนล่าง

คุณภาพน้ำทะเล ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ โดยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 2 เกณฑ์ดี ร้อยละ 59 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 34 เกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 3 และเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันไปในทิศทางที่ดีขึ้นตั้งแต่ ปี 2559 และคงตัวจนถึง ปี 2562 ในปี 2562 พื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ได้แก่ เกาะล้าน อำเภอร่าว (เกาะเสม็ด) อำเภอบางสน เกาะพะงัน ในขณะที่บริเวณอ่าวไทยตอนในบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ปากแม่น้ำท่าจีน ยังคงมีคุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงเสื่อมโทรมมาก สาเหตุหลักที่คุณภาพน้ำผิวดินและน้ำทะเลเสื่อมโทรม เนื่องมาจากการปล่อยทิ้งน้ำเสียจากบ้านเรือน อุตสาหกรรม การเกษตร และการเลี้ยงสัตว์ที่ไม่มีระบบจัดการ ของเสียระบายของเสียลงสู่แม่น้ำสายหลัก รวมทั้งระบบการจัดการน้ำเสียชุมชนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ไม่สามารถรวบรวมน้ำเสียทั้งหมดมาบำบัดได้ ทั้งนี้ การจัดการคุณภาพน้ำในอนาคต ลดและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคุณภาพน้ำในพื้นที่เป้าหมาย สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ พัฒนาระบบอนุญาตระบายมลพิษ (permitting system) ปลูกจิตสำนึกทุกภาคส่วนไม่ให้ทิ้งขยะและน้ำเสียลงแหล่งน้ำ

คุณภาพอากาศในพื้นที่ทั่วไป มลพิษหลักที่ยังเป็นปัญหา คือ ฝุ่นละออง PM2.5 ฝุ่นละออง PM10 และ ก๊าซโอโซน มีแนวโน้มเกินค่ามาตรฐานมากกว่าปีที่ผ่านมา ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศใน 34 จังหวัด ที่มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ มีจำนวนวันในรอบปีที่คุณภาพอากาศเกินค่ามาตรฐาน มากกว่าร้อยละ 20 จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ลำปาง ลำพูน แพร่ ขอนแก่น และสระบุรี

สถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤต 4 พื้นที่

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลจากสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง PM2.5 ในพื้นที่นำไปสู่การยกระดับการแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองเป็นวาระแห่งชาติและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ขับเคลื่อนวาระแห่งชาติการแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง และการจัดทำแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วยการดำเนินงานในระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง (พ.ศ. 2562 - 2564) และระยะยาว (พ.ศ. 2565 - 2567) รวมถึงการติดตามตรวจสอบและแจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM2.5 โดยกทม. จะติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในทุกเขตของพื้นที่ กทม.

9 จังหวัดภาคเหนือ มีจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานเพิ่มขึ้นจากปี 2561 จาก 34 วัน เป็น 59 วัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 73) จุดความร้อนสะสมมีค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2561 จาก 4,722 จุด เป็น 10,217 จุด (เพิ่มขึ้นร้อยละ 54) และพบค่าปริมาณฝุ่นละออง PM10 สูงสุด เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จาก 233 มกค./ลบ.ม. เป็น 394 มกค./ลบ.ม. สาเหตุหลักมาจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งและมีเชื้อไฟสะสมมากเกิดการเผาไหม้ทำให้เกิดฝุ่นละอองจำนวนมาก การแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ จะดำเนินการภายใต้ พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 โดยกระทรวงมหาดไทยเป็น

หน่วยงานหลัก ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) เน้นการป้องกันและเข้าดับไฟให้รวดเร็ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนทางวิชาการและงบประมาณ รวมถึงมีการบริหารจัดการเชื้อเพลิงตามความเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ในแต่ละพื้นที่ สนับสนุนและขยายเครือข่ายหมู่บ้านป้องกันไฟ พัฒนาเทคโนโลยีงานวิจัย และสื่อสารให้ข้อมูลทางวิชาการสู่สาธารณะ

ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี ฝุ่นละออง PM10 มีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (แต่ยังเกินมาตรฐาน) เป็นผลมาจากการดำเนินการตามมาตรการมากขึ้น โดยมีการตรวจจับรถใช้งานที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และสุ่มตรวจแบบ Spot Check พร้อมรายงานผลให้ทราบอย่างรวดเร็ว การซ่อมบำรุง ดูแลและทำความสะอาดเส้นทางจราจรเพื่อลดปริมาณฝุ่น ฝุ่นกระจาย และการติดตามตรวจสอบฝุ่นละอองทั้งในบรรยากาศทั่วไปและการระบายฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิด

พื้นที่ตำบลมาตาพุด จังหวัดระยอง สารอินทรีย์ระเหยง่ายยังคงพบเกินค่ามาตรฐาน แต่มีปริมาณลดลงจาก ปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และขับเคลื่อนกลไกการแก้ไขปัญหาผ่านคณะกรรมการ ชุดต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดระยอง และร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดประชุมเพื่ออบรมและยกระดับความร่วมมือผู้ประกอบการเพื่อจัดทำแนวทางปฏิบัติ (COP) ของโรงงาน รวมทั้งกำหนดมาตรฐานการระบายน้ำเสีย ได้แก่ มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งสาร 1, 3 - บิวทาไดอิน ในรูปอัตราการระบายน้ำ (Loading) มาตรฐานโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมสำหรับควบคุมการระบายน้ำเสีย และกำหนดค่าขีดความสามารถในการรองรับสารเบนซินของพื้นที่สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมเคมี

การจัดการคุณภาพอากาศในอาคาร ขับเคลื่อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ภาคใต้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง และแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ในเขตควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2560 - 2564

ขยะมูลฝอย เกิดขึ้นประมาณ 28.7 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3) โดยขยะมูลฝอยจะถูกคัดแยก ณ ต้นทางและนำกลับไปใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 12.6 ล้านตัน (ร้อยละ 44) (ส่วนใหญ่เป็นขยะรีไซเคิลและทำปุ๋ยอินทรีย์) และกำจัดอย่างถูกต้อง 10.3 ล้านตัน (ร้อยละ 36) โดยปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกจัดการดังกล่าวมาข้างต้นมีสัดส่วนที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 11 สาเหตุที่ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นมาจากการขยายตัวของชุมชนเมือง การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรแฝงจากแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย การส่งเสริมการท่องเที่ยว และพฤติกรรมผู้บริโภคของประชาชนที่นิยมความสะดวกสบายมากขึ้น โดยเฉพาะการส่งสินค้าจากบริการสั่งซื้อออนไลน์และบริการส่งอาหาร ทำให้เกิดปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมามีขยะพลาสติกเกิดขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ ปีละ 2 ล้านตัน โดยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณ 0.5 ล้านตัน ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single Use Plastic) โดยไม่มีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ในปี 2562 ปัญหาขยะพลาสติกและขยะทะเลได้รับการสนใจและ ทั่วภาคส่วนเล็งเห็นความสำคัญในการเร่งแก้ปัญหาดังกล่าว จึงมีการผลักดันนโยบายและมาตรการในการจัดการขยะมูลฝอย อาทิ การรณรงค์สร้างจิตสำนึก 3R และการลดปริมาณขยะพลาสติกภายใต้โครงการ "ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม" ออกมาตรการเด็ดขาดให้ถุงพลาสติกในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 การจัดการขยะมูลฝอยผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ประจำปี พ.ศ. 2562 ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศในการจัดการขยะพลาสติกและขยะทะเลของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ของเสียอันตรายจากชุมชน จากการคาดการณ์เกิดขึ้นประมาณ 648,208 ตัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2) ส่วนใหญ่เป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 421,335 ตัน (ร้อยละ 65) และของเสียอันตรายประเภทอื่นๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี กระป๋องสเปรย์ ประมาณ 226,873 ตัน (ร้อยละ 35) จากการวางระบบการจัดการของเสียอันตรายชุมชน โดยให้ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจรรยาบรรณในชุมชนและ มีศูนย์รวบรวมในระดับจังหวัดทำให้องค์กรจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นประมาณ 104,526 ตัน (ร้อยละ 16) แต่ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก สาเหตุหลักมาจากยังไม่มีการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากขยะทั่วไป ประชาชน ยังขาดความตระหนักรู้ และ อปท. ยังไม่มีกฎระเบียบรองรับในการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากขยะทั่วไป รวมถึงยังไม่มีความหมายที่จะนำมากำจัดและให้ภาคเอกชนรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในปี 2562 จึงยังคงเป็นการดำเนินงานโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการบริหารจัดการ ของเสียอันตรายจากชุมชน

การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนในอาคาร กำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและหลักเกณฑ์ทางวิชาการในการจัดการขยะมูลฝอย ติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ประสบปัญหาและให้คำแนะนำ อปท. ปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อน Roadmap การจัดการขยะพลาสติก (พ.ศ. 2561-2573) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 -2573 จัดทำแนวทางการบริหารจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลักดันการเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... (พ.ร.บ. WEEE)

นอกจากนี้การจัดการมลพิษจำเป็นต้องมีการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยมีการใช้มาตรการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการแจ้งรายชื่อแหล่งกำเนิดมลพิษที่ระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลตามอำนาจหน้าที่การใช้มาตรการเชิงบวกโดยการยกย่องชมเชยแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปฏิบัติตามกฎหมายและเสริมสร้างศักยภาพการจัดการน้ำเสียในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการดูแลรักษาและปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐาน ที่กฎหมายกำหนดผลจากการดำเนินการใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ในปี 2562 ดังนี้

ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งสิ้น 641 แห่ง ดังนี้ พื้นที่คลองแสนแสบและคลองสาขา ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 154 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 59 แห่ง (ร้อยละ 39) ตรวจสอบ (แหล่งใหม่) 151 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 58 แห่ง (ร้อยละ 38) พื้นที่คลองแม่ข่า จ.เชียงใหม่ ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 47 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 18 แห่ง (ร้อยละ 41) สถานบริการ พื้นที่กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 45 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 3 แห่ง (ร้อยละ 27) พื้นที่คลองเสื่อมโทรม กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 50 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 19 แห่ง (ร้อยละ 38) อาคารที่ทำการของทางราชการ พื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 162 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 47 แห่ง (ร้อยละ 40) พื้นที่ EEC ตรวจสอบติดตามตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ 32 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย 26 แห่ง (ร้อยละ 96) ทั้งนี้โดยภาพรวมมีแหล่งกำเนิดปฏิบัติตามกฎหมาย ร้อยละ 40

เรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ มีเรื่องร้องเรียนทั้งหมด 469 เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ 401 เรื่อง (ร้อยละ 86) ปัญหามลพิษที่ได้รับ การร้องเรียนมากที่สุด คือ กลิ่นเหม็น (ร้อยละ 40) รองลงมาคือ ฝุ่นละออง/เขม่าควัน (ร้อยละ 31) และเสียงดัง/เสียงรบกวน (ร้อยละ 13) ในกรณีเรื่องร้องเรียนมีหน่วยงานรับผิดชอบแก้ปัญหาโดยตรง เจ้าหน้าที่จะให้คำแนะนำเบื้องต้นและแจ้งช่องทางการร้องเรียนแก่ประชาชน ไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง

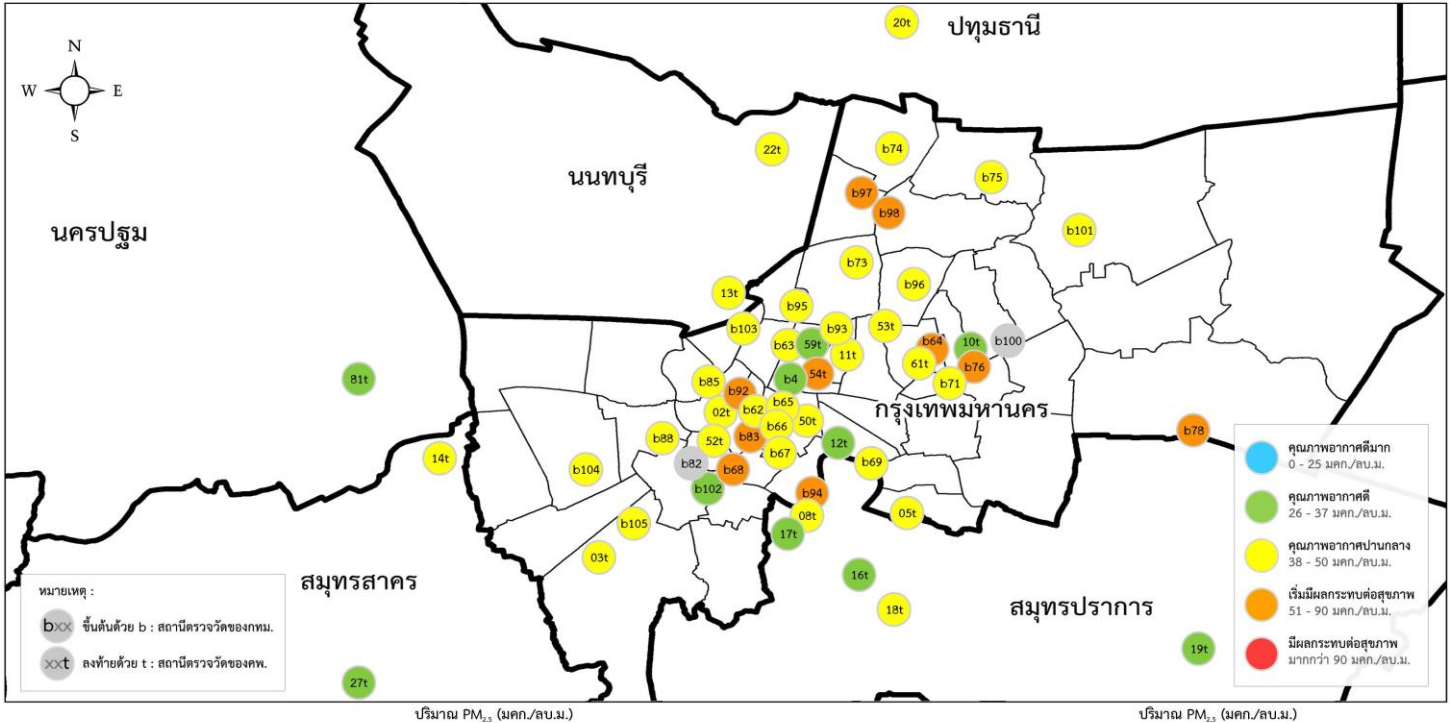

ผู้ประสานงาน : จินตนา ([jintana\(dot\)s\(at\)pcd\(dot\)go\(dot\)th](mailto:jintana(dot)s(at)pcd(dot)go(dot)th))

หน้าแรก | เกี่ยวกับคพ. | ข้อมูลและบริการ | ประชาสัมพันธ์ | ติดต่อเรา | Site Map
กรมควบคุมมลพิษ 92 ซ.พหลโยธิน 7 ถ.พหลโยธิน พญาไท กทม. 10400 02-298-2000
Copyright © 2004 by Pollution Control Department. All rights Reserved.

กรมควบคุมมลพิษ | กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ | สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรุงเทพมหานคร จำนวน 53 สถานี ตรวจวัดค่าได้ 29 - 59 มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐานไม่เกิน 50 มคก./ลบ.ม.) โดยปริมาณฝุ่นละอองในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลายพื้นที่เมื่อเทียบกับช่วงเที่ยง โดยพบพื้นที่ที่มีปริมาณฝุ่นละอองอยู่ในระดับเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ (พื้นที่สีส้ม) 10 สถานี ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ควรลดทำกิจกรรมกลางแจ้งและติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ คพ. ยังคงรายงานสถานการณ์และแจ้งประสานข้อมูล ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล ภารกิจตามมาตรการ "ภายใต้แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ" อย่างเร่งด่วน เพื่อบรรเทาสถานการณ์ฝุ่นละอองให้กลับสู่ปกติ ประชาชนสามารถติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศแบบ RealTime ได้ทางเว็บไซต์ Air4Thai.com แอปพลิเคชัน Air4Thai และ bangkokairquality.com

รหัส	สถานีพื้นที่ริมถนน	07:00	12:00	15:00	คาดการณ์	รหัส	สถานีพื้นที่ทั่วไป	07:00	12:00	15:00	คาดการณ์
03t	ริมถนนกาญจนาภิเษก เขตบางขุนเทียน	47	48	50	▲	02t	แขวงทวีรุฐี เขตธนบุรี	36	39	39	▲
50t	ริมถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน	41	43	44	▲	05t	แขวงบางนา เขตบางนา	39	42	42	▲
52t	ริมถนนอินทรพิทักษ์ เขตธนบุรี	37	39	39	▲	08t	ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ	47	48	48	▲
53t	ริมถนนลาดพร้าว โชคชัย 4 เขตวังทองหลาง	40	43	44	▲	10t	แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ	33	34	34	▲
54t	ริมถนนดินแดง เขตดินแดง	55	57	58	▲	11t	แขวงดินแดง เขตดินแดง	39	41	41	▲
b4	ริมถนนพญาไท เขตราชเทวี	35	35	36	▲	12t	แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา	34	35	36	▲
b62	ริมถนนศรีวิธร วังเวียนโอเดียน เขตสัมพันธวงศ์	40	42	42	▲	13t	ต.บางกรวย อ.บางกรวย จ.นนทบุรี	42	42	43	▲
b63	ริมถนนพระราม 6 เขตพญาไท	43	43	43	▲	14t	ต.อ่อนนุช อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร	46	48	49	▲
b64	ริมถนนลาดพร้าว ซ.ลาดพร้าว 95 เขตวังทองหลาง	56	58	59	▲	16t	ต.บางโปรง อ.เมือง จ.สมุทรปราการ	33	34	33	▼
b65	ริมถนนพระรามที่ 4 หน้าสามย่านมิตรทาวน์ เขตปทุมวัน	42	44	45	▲	17t	ต.ตลาด อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ	29	32	33	▲
b66	ริมถนนรัชดาภิเษก เขตบางรัก	42	44	45	▲	18t	ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ	43	44	44	▲
b68	ริมถนนพระราม 3-เจริญกรุง เขตบางคอแหลม	51	53	53	▲	19t	ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ	32	33	34	▲
b69	ริมถนนพระราม 3 เขตยานนาวา	46	46	46	▲	20t	ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	37	41	42	▲
b71	ริมถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง	N/A	43	43	▲	22t	ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด, นนทบุรี	41	42	43	▲
b73	ริมถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร	39	40	41	▲	27t	ต.มหาชัย อ.เมือง, สมุทรสาคร	26	29	29	▲
b75	ริมถนนสุขาภิบาล5 เขตสายไหม	N/A	49	50	▲	59t	แขวงพญาไท เขตพญาไท	32	34	36	▲
b76	ริมถนนฉนวนหวั่น แยกบางกะปิ	50	51	52	▲	61t	แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง	40	40	41	▲
b78	ริมถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง	49	52	52	▲	81t	ต.นครปฐม อ.เมืองนครปฐม, นครปฐม	34	35	37	▲
b82	ริมถนนวิภาวดีรังสิต-ท่าพระ เขตธนบุรี	N/A	N/A	N/A		b67	แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร	37	39	40	▲
b83	ริมถนนเจริญนคร เขตคลองสาน	48	51	53	▲	b74	เขตดอนเมือง	N/A	46	46	▲
b85	ริมถนนชโยนิคมบ้านพักรถไฟธนบุรี 5 เขตบางกอกน้อย	43	44	45	▲	b93	เขตห้วยขวาง	N/A	38	38	▲
b88	ริมถนนเพชรเกษม เขตภาษีเจริญ	45	47	50	▲	b94	แขวงคลองเตย เขตคลองเตย	54	55	55	▲
b92	ริมถนนสามเสน เขตพระนคร	52	55	56	▲	b95	แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ	45	46	47	▲
b98	ริมถนนพหลโยธิน เขตบางเขน	57	59	59	▲	b96	เขตลาดพร้าว	N/A	39	39	▲
b103	ริมถนนเจริญวิภาวดี เขตบางพลัด	38	40	41	▲	b97	แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่	52	54	54	▲
b105	ริมถนนพระราม 2 เขตบางขุนเทียน	41	42	42	▲	b100	แขวงคลองจั่น เขตปทุมธานี	N/A	N/A	N/A	
หมายเหตุ 1. N/A : ไม่มีข้อมูล											
2. เป็นการรายงานข้อมูลอัตโนมัติ การนำไปใช้ต้องศึกษาก่อนและเป็นความรับผิดชอบของผู้นำไปใช้											

คำแนะนำจากกระทรวงสาธารณสุข
 ประชาชนทั่วไป : ควรเฝ้าระวังสุขภาพ ลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
 ผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ : ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ถ้ามีอาการทางสุขภาพ ควรปรึกษาแพทย์

สถานการณ์คุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย

วันที่ 16 มกราคม 2563

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่ ภาคเหนือ ในวันที่ 16 มกราคม 2563 พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าระหว่าง 18 - 77 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ปริมาณฝุ่นละออง PM₁₀ ลดลงกว่าวันก่อนหน้าเกือบทุกสถานีคุณภาพอากาศโดยรวมอยู่ในระดับ คุณภาพอากาศดีมาก ถึง เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM_{2.5} (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) และดัชนีคุณภาพอากาศ ณ เวลา 09.00 น. วันที่ 16 มกราคม 2563

จังหวัด	พื้นที่	PM _{2.5}	AQI	ระดับคุณภาพอากาศ
เชียงราย	ต.เวียง อ.เมือง	22	22	คุณภาพอากาศดีมาก
	ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย	26	26	คุณภาพอากาศดี
เชียงใหม่	ต.ช้างเผือก อ.เมือง	36	48	คุณภาพอากาศดี
	ต.ศรีภูมิ อ.เมือง	34	43	คุณภาพอากาศดี
	ต.สุเทพ อ.เมือง	18	18	คุณภาพอากาศดีมาก
ลำปาง	ต.พระบาท อ.เมือง	74	159	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
	ต.สบป่าต อ.แม่เมาะ	56	114	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
	ต.บ้านดง อ.แม่เมาะ	68	144	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
	ต.แม่เมาะ อ.แม่เมาะ	68	144	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
ลำพูน	ต.บ้านกลาง อ.เมือง	30	35	คุณภาพอากาศดี
แม่ฮ่องสอน	ต.จองคำ อ.เมือง	24	24	คุณภาพอากาศดีมาก
น่าน	ต.ในเวียง อ.เมือง	58	119	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
	ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ	40	59	ปานกลาง
แพร่	ต.นาจักร อ.เมือง	77	167	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ
พะเยา	ต.บ้านต๋อม อ.เมือง	41	63	ปานกลาง
ตาก	ต.แม่ปะ อ.แม่สอด	52	104	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

หมายเหตุ : Air Quality Index (AQI) คือ ดัชนีคุณภาพอากาศคำนวณจากค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด ได้แก่ PM_{2.5}, PM₁₀, O₃, CO, NO₂ และ SO₂

คำอธิบาย :

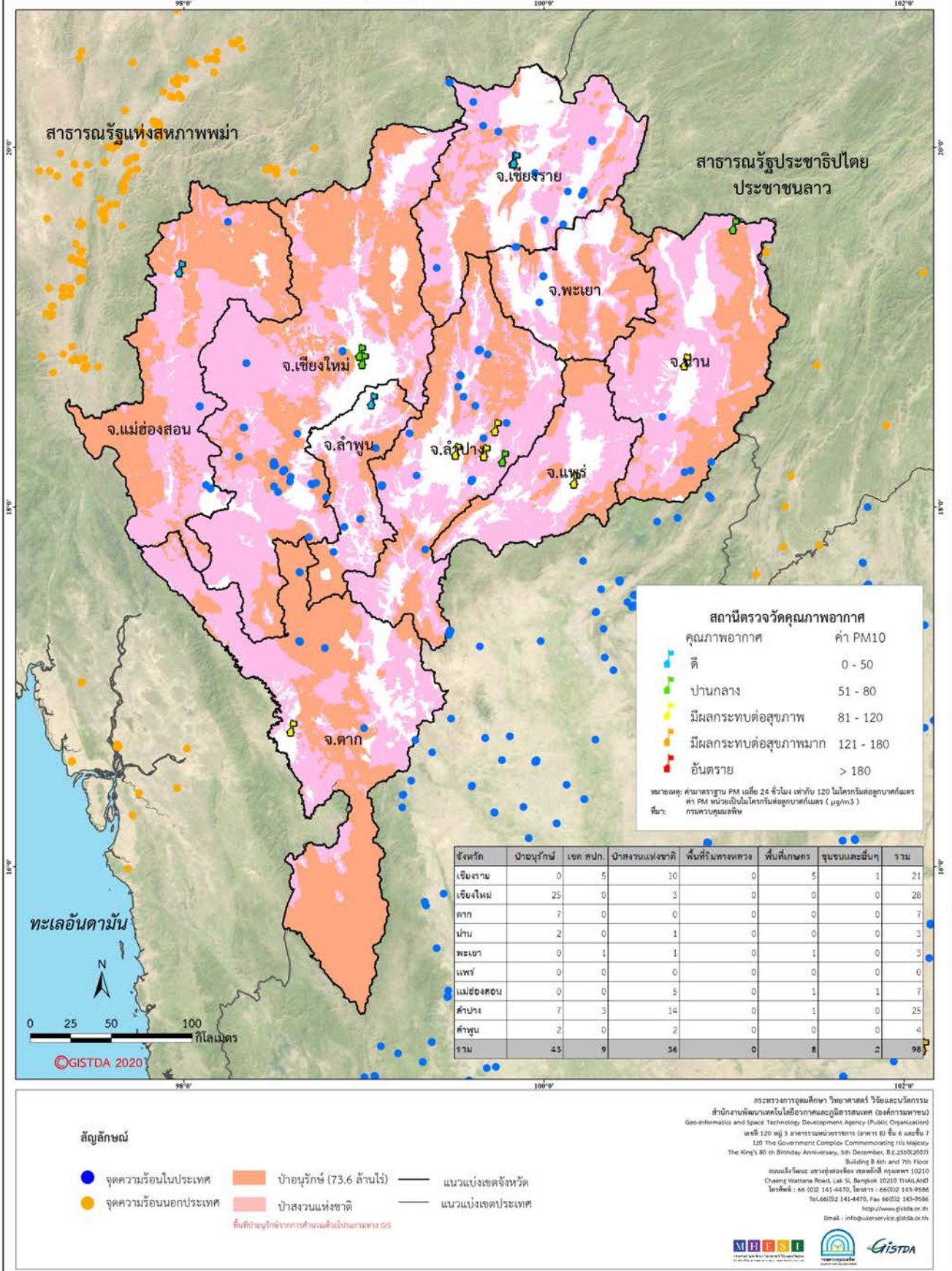
ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (µg/m³)

AQI มากกว่า 100 เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

รูปที่ 1 ตำแหน่งจุดความร้อนจากดาวเทียม Suomi NPP (VIIRS)

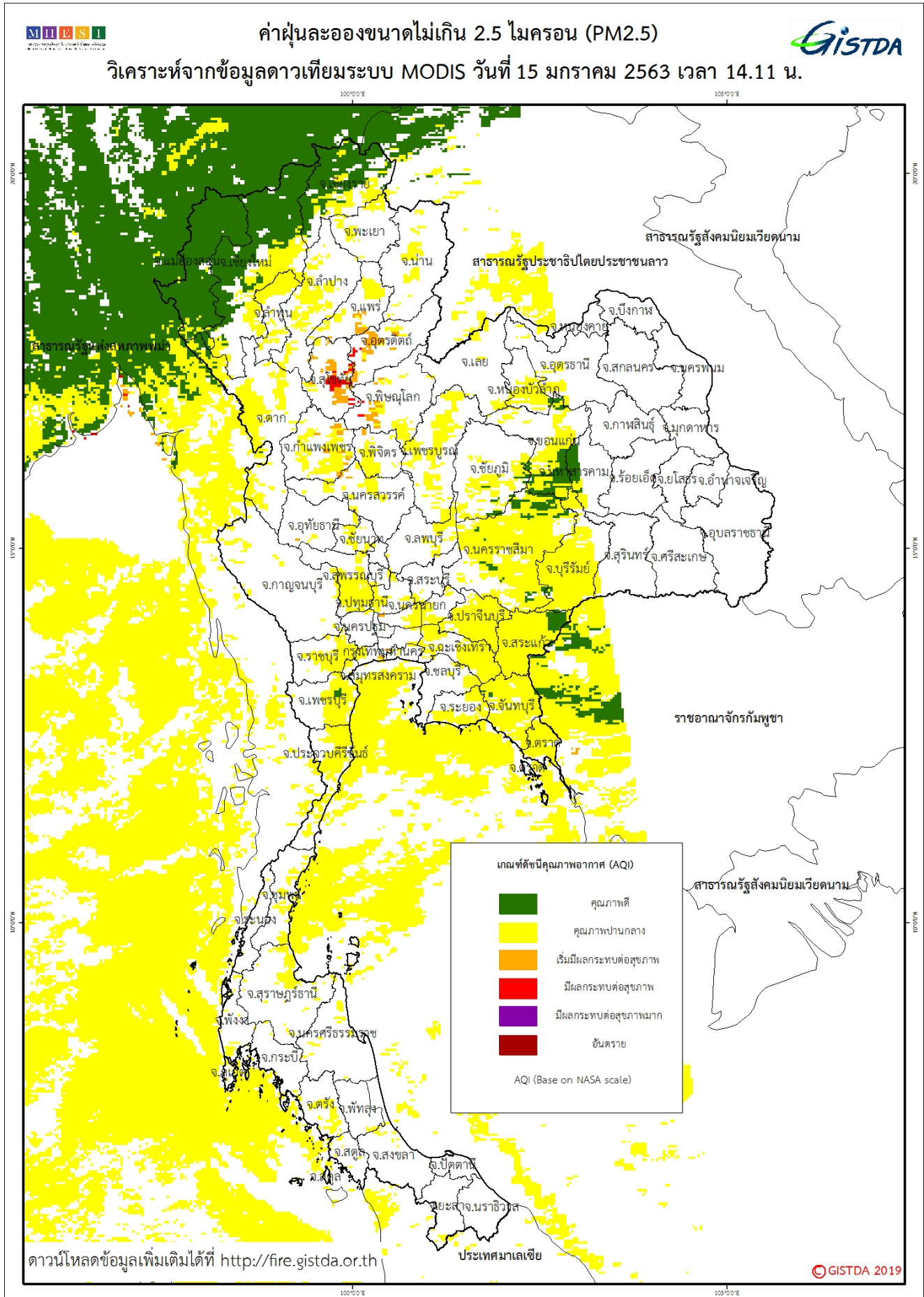
ตำแหน่งจุดความร้อนภาคเหนือตอนบน วันที่ 15 มกราคม 2563

จุดความร้อนจำนวน 98 จุด ข้อมูลจากดาวเทียมระบบ VIIRS รายละเอียด 375 เมตร

แหล่งข้อมูล : สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA)

รูปที่ 2 ค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) วิเคราะห์จากข้อมูลดาวเทียม

แหล่งข้อมูล : สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA)

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลอุตุนิยมวิทยาที่เกี่ยวข้อง (ข้อมูล ณ เวลา 07:00 น. วันที่ 16 มกราคม 2563)

จังหวัด	อุณหภูมิ (°C)	ทัศนวิสัย (กม.)	ลม (ทิศทาง/ความเร็ว)	ความกดอากาศ (hPa)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
เชียงราย	๑๓.๕	๘	ลมสงบ	๑,๐๑๕.๒๐	๙๔	๐
เชียงใหม่	๑๖.๕	๙	ลมสงบ	๑,๐๑๕.๕๐	๘๙	๐
ลำปาง	๑๘.๒	๕	ลมสงบ	๑,๐๑๔.๐๐	๙๓	๐
ลำพูน	๑๕.๑	๑	ลมสงบ	๑,๐๑๔.๗๐	๙๘	๐
แม่ฮ่องสอน	๑๓.๓	๔	ลมสงบ	๑,๐๑๖.๑๐	๙๖	๐
น่าน	๑๘.๒	๗	ลมสงบ	๑,๐๑๔.๐๐	๙๖	๐
แพร่	๒๐.๖	๑	ทิศเหนือค่อนไปทางตะวันตก / ๑ กม./ชม.	๑,๐๑๒.๙๐	๙๔	๐
พะเยา	๑๔.๕	๖	ลมสงบ	๑,๐๑๕.๙๐	๙๕	๐
ตาก	๒๐.๘	๕	ลมสงบ	๑,๐๑๓.๑๐	๘๕	๐

แหล่งข้อมูล : เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา ประเทศไทย

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM_{2.5} ณ เวลา 09:00 น. (มคก./ลบ.ม.) ในพื้นที่ภาคเหนือ

จังหวัด	พื้นที่	มกราคม 2563																															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
เชียงใหม่	ต.เวียง อ.เมือง	๒๒	๑๔	๑๖	๑๕	๒๐	๓๒	๒๔	๓๖	๔๖	๕๐	๓๗	๒๔	๒๔	๔๓	๓๓	๒๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย	๒๒	๑๘	๒๐	๒๕	๓๑	๔๒	๓๒	๔๑	๔๙	๕๐	๓๕	๒๒	๓๐	๕๔	๔๖	๒๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เชียงใหม่	ต.ช้างเผือก อ.เมือง	๓๔	๒๔	๒๒	๒๗	๔๕	๕๘	๓๕	๔๐	๕๘	๕๕	๔๕	๓๒	๕๙	๗๕	๔๒	๓๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.ศรีภูมิ อ.เมือง	๓๒	๑๙	๑๕	๑๗	๔๐	๕๔	๒๙	๓๒	๕๙	๕๕	๔๕	๓๐	๕๗	๖๔	๕๕	๓๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.สุเทพ อ.เมือง (Mobile) ^๑	๑๓	๗	๖	๑๕	๓๗	๓๐	๑๓	๒๘	๔๗	๓๒	๑๗	๑๘	๖๓	๕๔	๒๐	๑๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ลำปาง	ต.พระบาท อ.เมือง	๒๕	๑๗	๑๙	๒๗	๔๘	๕๕	๖๒	๖๖	๗๐	๖๔	๖๓	๔๙	๙๙	๘๙	๘๘	๗๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.สบป่าตอ อ.แม่เมาะ	๒๓	๒๑	๒๑	๒๗	๔๑	๔๗	๗๙	๗๔	๕๕	๕๖	๖๐	๖๘	๘๖	๖๓	๕๙	๕๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.บ้านดง อ.แม่เมาะ	๑๘	๑๓	๑๔	๑๔	๔๑	๕๕	๕๔	๖๐	๕๕	๕๕	๖๕	๕๓	๑๐๒	๖๖	๗๓	๖๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.แม่เมาะ อ.แม่เมาะ	๒๔	๑๗	๒๒	๒๖	๔๖	๕๑	๖๗	๖๘	๕๘	๕๙	๖๔	๖๗	๑๐๐	๗๑	๗๓	๖๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ลำพูน	ต.บ้านกลาง อ.เมือง	๓๔	๒๑	๒๕	๓๒	๖๒	๖๗	๕๓	๖๐	๗๑	๗๑	๖๒	๖๑	๖๒	๗๐	๓๑	๓๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
แม่ฮ่องสอน	ต.จองคำ อ.เมือง	๓๐	๑๘	๑๘	๑๖	๒๙	๒๔	๒๒	๑๖	๒๒	๒๙	๒๓	๒๒	๒๖	๒๖	๒๕	๒๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
น่าน	ต.ในเวียง อ.เมือง	๒๕	๑๗	๑๕	๑๗	๒๑	๒๒	๓๓	๔๐	๓๓	๓๖	๔๖	๔๖	๕๕	๔๖	๕๖	๕๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ต.ห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ	๑๘	๑๕	๑๓	๑๑	๑๖	๑๙	๒๖	๓๔	๓๐	๓๒	๓๘	๔๑	๔๐	๓๖	๔๒	๔๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
แพร่	ต.นาจักร อ.เมือง	๒๕	๑๖	๒๑	๒๗	๔๒	๔๒	๕๕	๖๐	๖๑	๘๗	๘๑	๘๙	๙๙	๗๒	๗๗	๗๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
พะเยา	ต.บ้านต๋อม อ.เมือง	๒๗	๑๙	๑๘	๑๙	๓๓	๔๒	๔๑	๕๘	๕๕	๕๘	๕๕	๓๘	๓๗	๖๕	๕๗	๔๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ตาก	ต.แม่ปะ อ.แม่สอด	๔๐	๓๓	๓๐	๓๕	๓๔	๔๒	๓๗	๔๖	๕๘	๕๑	๕๑	๕๗	๖๒	๗๑	๕๖	๕๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบในระดับเบื้องต้น ซึ่งรายงานผ่านเว็บไซต์ Air4thai.pcd.go.th/WebV๒ ณ เวลา ๐๙.๐๐ น. ของวันดังกล่าว

PM_{2.5} : หน่วยไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.)

N/A : ไม่มีข้อมูล

๑ : หน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ ต.สุเทพ อ.เมือง เชียงใหม่ เริ่มทำการตรวจวัดวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงของ PM_{2.5} (มคก./ลบ.ม.)

0 - 25

26 - 37

38 - 50

51 - 90

มากกว่า 90

คุณภาพอากาศ

คุณภาพอากาศดีมาก

คุณภาพอากาศดี

ปานกลาง

เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ

มีผลกระทบต่อสุขภาพ

แนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})
ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

๑. หลักการเหตุผล

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศโดยสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ ซึ่งในกรุงเทพมหานครมีการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ๖ สถานี ได้แก่ ๑) रिมนนลาดพร้าว เขตลาดพร้าว ๒) रिมนนอินทรีพิทักษ์ เขตธนบุรี ๓) रिมนนพระราม ๔ เขตปทุมวัน ๔) เขตวังทองหลาง ๕) เขตพญาไท และ ๖) เขตบางนา สำหรับปริมณฑล มีสถานีที่ตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ๓ สถานี อยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ๒ สถานี ได้แก่ ๑) ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง และ ๒) ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง และอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร ๑ สถานี ได้แก่ ต.มหาชัย อ.เมือง

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ พบว่าสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบเกินเกณฑ์มาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในช่วงต้นปี (เดือนมกราคมถึงเมษายน) และปลายปี (เดือนธันวาคม) ของทุกปี

ดังนั้น จำเป็นต้องกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เป็นพิเศษเพิ่มเติมจากแผนงานปกติในช่วงระยะเวลา ตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์ฝุ่นละอองเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงมีระดับความเข้มข้นเกินค่ามาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สาเหตุหลักของปัญหาฝุ่นละออง

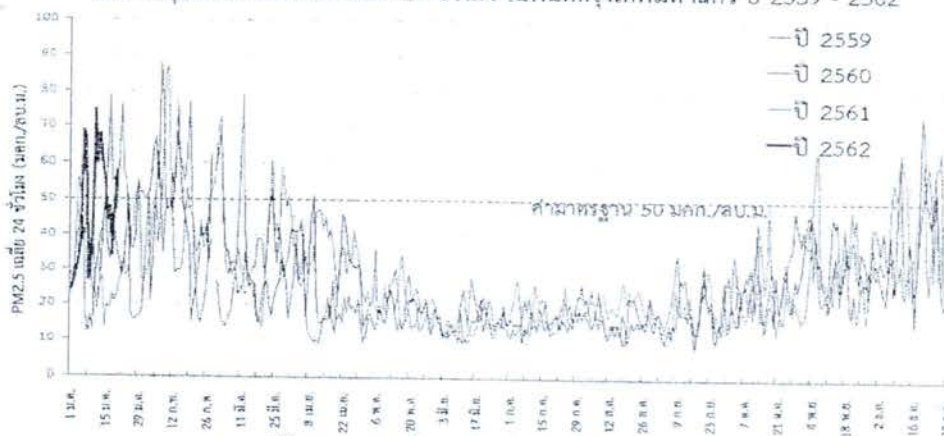
๑) แหล่งกำเนิด : ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลและชีวมวล โดยแหล่งกำเนิดหลักมาจากยานพาหนะ (จากสถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสมในกรุงเทพมหานคร ณ สิ้นปี ๒๕๖๐ มีจำนวนมากกว่า ๙.๗ ล้านคันและในพื้นที่ปริมณฑลมีจำนวน ๑.๒ ล้านคัน) รวมเป็น ๑๐.๙ ล้านคัน และการเผาในที่โล่งโดยเฉพาะการเผาวัสดุการเกษตรที่มักเกิดขึ้นในช่วงต้นปีของทุกปี นอกจากนี้ยังมาจากโรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้างอาคารและระบบขนส่งมวลชนรถไฟฟ้า

๒) สภาพอุตุนิยมวิทยา : ในช่วงต้นปีสภาพอุตุนิยมวิทยาไม่เอื้อต่อการกระจายตัวของฝุ่นละออง เป็นช่วงที่สภาพอากาศนิ่ง ลมสงบ ความชื้นสูง อันเนื่องมาจากความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุม ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ในช่วงดังกล่าว ส่งผลให้ฝุ่นละอองสะสมในบรรยากาศ และมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น

๒. สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}

จากการติดตามตรวจสอบสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กจะเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนธันวาคมและเกินมาตรฐานเป็นระยะจนถึงเดือนมีนาคมของทุกปี

ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี 2559 - 2562

๓. ขั้นตอนการยกแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5})

ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ยกράงขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดในการเฝ้าระวัง คาดการณ์และแจ้งเตือนสถานการณ์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินมาตรการอย่างเป็นลำดับเพื่อตอบโต้ต่อสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที เน้นการลดการระบายฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิด โดยบูรณาการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการจัดการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลวิชาการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และนำมาประมวลผลยกกร่างมาตรการฯ ดังนี้

๓.๑ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษจัดการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมโรค กรมอนามัย กรมอุตุนิยมวิทยา กองบังคับการตำรวจจราจร กรมการขนส่งทางบก องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหในช่วงเกิดสถานการณ์

๓.๒ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร โดยได้มีการสรุปผลการดำเนินงานตามมาตรการที่ผ่านมาและมาตรการที่ควรเพิ่มเติมเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เพื่อจัดทำเป็นมาตรการฯ ในระยะต่อไป

๓.๓ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษจัดการประชุมเสวนา "หาทางออกร่วมกันในการลดปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร" เพื่อรวบรวมข้อมูลวิชาการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และนำมาประมวลผลและจัดทำเป็นร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาย่างบูรณาการ

๓.๔ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชุมหารือ "มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร และแนวทางปฏิบัติในการรับมือสถานการณ์" เพื่อพิจารณาร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ แนวทางปฏิบัติด้านการสื่อสารเพื่อการแจ้งเตือนและรับมือสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร กลไกการจัดการปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร (กรณีเข้าสู่สถานการณ์แจ้งเตือนภัยและสถานการณ์รุนแรง)

๓.๕ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษร่วมกับกองบังคับการตำรวจจราจร และกรุงเทพมหานครหารือแนวทางการดำเนินมาตรการลดมลพิษจากยานพาหนะ โดยการลดจำนวนยานพาหนะในเขตเมือง โดยการขยายเขตพื้นที่การจำกัดเวลารถบรรทุกเข้าในเขตกรุงเทพมหานครออกไปจนถึงวงแหวนรอบนอก การจัดการจราจรให้คล่องตัว และการตรวจสอบตรวจจับรถควันดำอย่างเข้มงวด เพื่อควบคุมไม่ให้รถควันดำเข้าในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในช่วงเกิดสถานการณ์

๓.๖ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบกับ ร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป และคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับทราบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่องร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ด้วยแล้ว

๓.๗ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดให้มีการประชุมหารือกับทุกหน่วยงานและกรุงเทพมหานครรวมถึง ๕ จังหวัดปริมณฑล เพื่อเตรียมการป้องกันและลดปัญหามลพิษของขนาดเล็ก PM_{2.5} โดยได้มีแนวทางการปฏิบัติ ๓ ชั้น ประกอบด้วย

๑) ชั้นที่ ๑ ชั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนการสร้างความเข้าใจ ให้แก่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และ ๕ จังหวัดปริมณฑล ในการดำเนินงานหากปริมาณฝุ่นละอองในพื้นที่ที่มีปริมาณสูงขึ้น (ช่วงก่อนเกิดสถานการณ์ : กันยายน - พฤศจิกายน)

๒) ชั้นที่ ๒ ชั้นปฏิบัติการ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการและยกระดับมาตรการตามความรุนแรงของสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} (ช่วงเกิดสถานการณ์ : ธันวาคม - เมษายน)

๓) ชั้นที่ ๓ ชั้นฟื้นฟู หลังจากสิ้นสุดสถานการณ์ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการฟื้นฟูหลังจากสิ้นสุดเหตุการณ์และฝุ่นละอองได้มีการแก้ไขจนสลายตัวไป โดยจะเป็นการประชุมเพื่อถอดบทเรียนหรือ After Action Review /AAR เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในปีต่อไป (ช่วงหลังสถานการณ์ : พฤษภาคม)

๓.๘ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยกร่างแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในชั้นปฏิบัติการสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ทันที รวมทั้งกำหนดการยกระดับความเข้มข้นของมาตรการตามความรุนแรงของสถานการณ์ฝุ่นละออง เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- ระดับที่ ๑ เป็นระดับที่ PM_{2.5} มีค่าไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
- ระดับที่ ๒ เป็นระดับที่ PM_{2.5} มีค่าระหว่าง ๕๑ - ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
- ระดับที่ ๓ เป็นระดับที่ PM_{2.5} มีค่าระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
- ระดับที่ ๔ เป็นระดับที่ PM_{2.5} มีค่ามากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

๓.๙ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบกับแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ ซึ่งแบ่งขั้นตอนการปฏิบัติการเป็น ๓ ขั้นตอน คือ ชั้นเตรียมการ ชั้นปฏิบัติการ และชั้นหลังจากเกิดสถานการณ์ โดยชั้นปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ สถานการณ์ระดับที่ ๑ หน่วยงานดำเนินการกิจตามสภาวะปกติ สถานการณ์ระดับที่ ๒ ทุกหน่วยงานดำเนินการมาตรการให้เข้มงวดขึ้น สถานการณ์ระดับที่ ๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑลเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมพื้นที่ควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ หากสถานการณ์เข้าสู่ระดับที่ ๔ เสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ และให้จัดทำมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ที่จะดำเนินการในแต่ละระดับส่งให้กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการต่อไป ทั้งนี้ ให้กรมควบคุมมลพิษสรุปผลการประชุมนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป

๓.๑๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำร่าง แนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการ "สร้างอากาศดี เพื่อคนไทย และผู้มาเยือน"

๔. สรุปสาระสำคัญของมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน

ร่าง แนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เป็นการแก้ไขปัญหาคงจะต้องพิจารณาผลกระทบในทุกมิติ โดยเฉพาะผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน และไม่ให้เกิดความไม่สะดวกจากการใช้ชีวิตปกติมากเกินไป ได้แก่

๔.๑ เป้าหมาย "สร้างอากาศดี เพื่อคนไทย และผู้มาเยือน"

๔.๒ มาตรการและแนวทางการดำเนินงาน เป็นการเตรียมการป้องกันและลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} แบ่งเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง และระยะยาว ได้แก่

๔.๒.๑ มาตรการระยะเร่งด่วน ซึ่งเป็นช่วงที่ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและพบค่าเกินมาตรฐาน โดยได้มีแนวทางการปฏิบัติ ๓ ชั้น ประกอบด้วย

๑) ชั้นเตรียมการ (ช่วงก่อนเกิดสถานการณ์ : กันยายน - พฤศจิกายน) เป็นขั้นตอนการสร้างความเข้าใจ ให้แก่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และ ๕ จังหวัดปริมณฑล โดยให้จังหวัดมีการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจวัดคุณภาพอากาศเพื่อติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ และเตรียมพร้อมเพื่อสั่งการ หากปริมาณฝุ่นละอองในพื้นที่มีปริมาณสูงขึ้น

๒) ชั้นปฏิบัติการ (ช่วงเกิดสถานการณ์ : ธันวาคม - เมษายน) เป็นการปฏิบัติการช่วงเกิดสถานการณ์ PM_{2.5} เกินมาตรฐาน ซึ่งได้ทำการปรับปรุงแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละออง PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในชั้นปฏิบัติการสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ทันทีตามการเคลื่อนไหวของสถานการณ์ฝุ่นละอองที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยได้กำหนดระดับการยกระดับความเข้มข้นของมาตรการตามความรุนแรงของสถานการณ์ฝุ่นละออง เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} มีค่าไม่เกิน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ให้ส่วนราชการทุกหน่วยต้องดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วนตามสถานการณ์ปกติ เพื่อควบคุมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑลให้อยู่ในระดับปกติ

ระดับที่ ๒ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) มีค่ามากกว่า ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรให้ทุกส่วนราชการต้องดำเนินการเพิ่มและยกระดับมาตรการต่างๆให้เข้มข้นขึ้น เช่น เพิ่มจุดตรวจจับควันดำจาก ๑๒ จุด เป็น ๒๐ จุด การตรวจสภาพรถยนต์ตรวจสอบตรวจจับรถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ/รถบรรทุก และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ไม่ให้มีรถควันดำวิ่งโดยเด็ดขาดปรับเปลี่ยนไปใช้น้ำมัน B20 ในรถโดยสารดีเซล ๒,๐๗๕ คัน เริ่มจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง B20 ผ่านสถานีบริการน้ำมันในกรุงเทพฯ และปริมณฑล การขยายพื้นที่ผิวการจราจร งดเว้นกิจกรรมที่ส่งผลทำให้เกิดฝุ่นละออง ห้ามจอดในที่ห้าม ลากและปรับรถที่จอดผิดกฎหมาย ห้ามเผาในที่โล่งเด็ดขาด ตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเข้มงวดในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล สนับสนุนและแจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลแก่หน่วยงานในพื้นที่ การเฝ้าระวังและปฏิบัติการทำฝนเทียม เป็นต้น โดยในระดับนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดของ ๕ จังหวัดปริมณฑลเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่รับผิดชอบสำหรับส่วนราชการอื่นๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคมกระทรวงสาธารณสุข กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติการ

ระดับที่ ๓ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ยังไม่ลดลง และมีแนวโน้มสูงขึ้น หลังจากที่ได้มีการดำเนินการในระดับที่ ๒ แล้ว ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีปัญหาฝุ่นละออง ใช้กฎหมายที่มีอยู่เข้าไปควบคุมพื้นที่หรือควบคุมแหล่งกำเนิดที่

ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือมีผลกระทบต่อประชาชน เพื่อระดับยับยั้งสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

ระดับที่ ๔ เป็นระดับที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ยังไม่ลดลง และมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกรณีเร่งด่วนพิเศษ และพิจารณากลับกรองแนวทางในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กโดยจะต้องนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เป็นการเร่งด่วน เพื่อพิจารณาในการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นแนวทางหรือมาตรการในการลดมลพิษ

๓) ขึ้นพื้นที่ฟูหลังจากสถานการณ์กลับสู่ปกติ (ช่วงหลังเกิดสถานการณ์ : พฤษภาคม) กำหนดให้มีการประชุมเพื่อถอดบทเรียนหรือ After Action Review/AAR เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีต่อไป

๔.๒.๒ มาตรการระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) เป็นการลดการระบายมลพิษและลดจำนวนแหล่งกำเนิด โดย

- ประกาศใช้มาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐาน EURO 5 (กำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm) ให้ได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

- กำหนดการซ่อมบำรุง และตรวจสภาพรถยนต์เป็นประจำอย่างเหมาะสม
- เพิ่มทางเลือกในการเดินทางสัญจรให้ประชาชน
- พัฒนาโครงข่ายการให้บริการขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงทุกระบบ
- พิจารณาปรับวิธีการและปรับลดอายุรถที่เข้ารับการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี พิจารณาการเพิ่มภาษีรถยนต์เก่า การลดภาษีรถยนต์ไฟฟ้า การซื้อ-ทดแทนรถราชการด้วยรถยนต์ไฟฟ้า และการจัดโซนนิ่งจำกัดจำนวนรถเข้าเมืองการพัฒนา ระบบเผื่อระวังผลกระทบต่อสุขภาพ
- พัฒนาศักยภาพท้องถิ่นในการดำเนินการติดตามการตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่ และการควบคุมเป็นระบบ Single Command
- ขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ
- เร่งรัดแผนการเปลี่ยนรถโดยสารขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพให้เป็นรถยนต์ที่มีมลพิษต่ำ

มีมลพิษต่ำ

- การศึกษาวิจัยการปรับลดอายุการตรวจสภาพรถยนต์ใช้งาน การเพิ่มภาษีรถยนต์เก่า และการจัดโซนนิ่งจำกัดจำนวนรถเข้าเมืองในช่วงเวลาเร่งด่วนเช้าและเย็น

- พัฒนาระบบเผื่อระวังผลกระทบต่อสุขภาพ
- ควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้างและจากถนน
- ห้ามเผาขยะโดยเด็ดขาด
- จัดการเศษวัสดุจากการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ป้องกันการเกิดไฟฟ้า
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ
- ควบคุมมีเอนจากระบบการกลั่นน้ำมันและแยกแก๊ส
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ตัวทำละลายและควบคุมกระบวนการกลั่นน้ำมัน

๔.๒.๓ มาตรการระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)เป็นการลดการระบายมลพิษและลดจำนวนแหล่งกำเนิด โดย

- เร่งรัดการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ขนาดเล็ก และรถยนต์ขนาดใหญ่ให้เป็นไปตามมาตรฐาน EURO 6 ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ อย่างไรก็ตามหากจะบังคับใช้

มาตรฐาน EURO 5 ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงการลดฝุ่นละอองขนาดเล็กเป็นสำคัญ

- พัฒนาโครงข่ายการให้บริการขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงทุกระบบ
- กำหนดมาตรฐานระบายอากาศเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เทียบเท่า EU และ USA
- กำหนดให้เจ้าของ/ผู้ประกอบการที่มีการเผาในที่โล่งในพื้นที่ของโครงการหรือ

พื้นที่ครอบครองเป็นความผิดอาญา

- ส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า สนับสนุนภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า และใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

- ปรับปรุงมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตาม

มาตรฐาน EURO 6

- ปรับค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ยรายปีให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ WHO IT-3
- ห้ามนำเข้าเครื่องยนต์ใช้แล้วมาเปลี่ยนแทนเครื่องยนต์เก่าในรถยนต์
- ศึกษาความเหมาะสมในการติดตั้ง Diesel Particulate Filter (DPF) เพิ่มเติม
- สร้าง/ติดตั้งหอคอยฟอกอากาศขนาดใหญ่
- ปรับปรุง พรบ. สิ่งแวดล้อม (Clean Air Act)
- เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมการระบายมลพิษจากการเผาไหม้
- สนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน (ทำอาหาร ทำความร้อน)
- เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้า
- ปรับปรุงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรม
- ปรับปรุงการจัดการมูลสัตว์ในภาคปศุสัตว์
- จัดการเศษวัสดุจากการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ
- ป้องกันการเกิดไฟป่า
- ส่งเสริมแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการผลิตข้าว
- ป้องกันการรั่วของแก๊สชีวภาพจากระบบบำบัดน้ำเสีย
- ลดการระบายฝุ่นจากการขนถ่ายสินค้าระหว่างประเทศ
- สนับสนุนทางเลือกการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในครัวเรือน
- ใช้สารทำความเย็นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุงการจัดการปุ๋ยในโทรเจน
- ใช้เทคโนโลยีเผาอูฐที่มีประสิทธิภาพ
- นำแก๊สจากเหมืองถ่านหินกลับมาใช้ใหม่

๔.๓ กลไกการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง

ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำเนินการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าควบคุมสถานการณ์ อำนวยความสะดวกประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อจัดการปัญหาปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} เกินเกณฑ์มาตรฐานที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการ

แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในกรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล และในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

